

Ggz-medewerkers spreken zich massaal uit tegen marktwerking

Ongeveer vijfhonderd ggz-werkers bezochten afgelopen zaterdag de manifestatie 'De GGZ spreekt'. Psychiaters, psychologen, verpleegkundigen, (ex)cliënten, politici en ggz-bestuurders lieten van zich horen. 'Stop de marktwerking' was de aanbeveling uit het onderzoeksrapport dat aan minister Klink werd overhandigd.

De manifestatie werd geopend door SP-fractievoorzitter Agnes Kant. Ze presenteerde de resultaten van het onderzoek *De ggz ontwricht*: een grootschalige enquête onder ruim vijfduizend zorgverleners in de ggz naar de gevolgen van het nieuwe zorgstelsel. Met als voornaamste conclusie dat negentig procent van de ggz-werknemers wil stoppen met het dbc-systeem. Bezuinigingen, marktwerking en bureaucratie ondermijnen de kwaliteit van de geestelijke gezondheidszorg en verhogen de werkdruk, vinden de zorgverleners.

McDonalds-ggz

Alvorens het onderzoeksrapport aan minister Klink werd overhandigd gaf een klinisch psycholoog een ludieke diaproductie waarin hij de ggz gelijkstelde met fastfoodketen McDonalds: 'Ze zeggen dat het zorgaanbod kortdurend moet zijn, qua aard en omvang. Dus wat doet de zorgverlener? Die gaat hamburgers bakken.' Het voltallige publiek lacht instemmend.

Discussie

Ook minister Klink kon de diaproductie waarderen, liet hij na afloop weten. Verder sprak hij lovend over het gedegen onderzoek van de SP. Hij voegde er echter direct aan toe dat hij het oneens is met Agnes Kant: 'We zitten in een overgangsfase, de invoering van de dbc's gaat gepaard met kinderziekten en naweeën.' En: 'Toen ik ooit naar de beste behandeling voor mijn autistische zoon zocht, wist ik niet welke ggz-instelling die kon bieden. Transparantie en doelmatigheid kunnen de kwaliteit van de ggz verbeteren.'

Hoongelach

Tot grote ergernis van de beroepsbeoefenaars vergeleek Klink de ggz herhaaldelijk met de somatische zorg: 'Goede logistiek is nastrevenswaardig: als er in ziekenhuizen steeds met bedden op en neer gereden wordt, gaat dat ook ten koste van de zorg.' Hij nam ook een voorbeeld aan de belastingdienst: 'Als zij er geen goede administratie op na houden, moet je ons eens horen.' Klink haalde zich hoongelach op de hals, maar hij vertrok geen spier. 'We gaan niets terugdraaien, over een paar jaar kijken we wel verder.' Hij gaf toe dat preventie meer aandacht verdient: 'Preventie mag niet het kind van de rekening worden.'

Rillingen

Jos de Beer, directeur van GGZ-Nederland, stelde zich meelevender op - 'Bij sommige onderdelen van het rapport kreeg ik de rillingen' -, maar schaarde zich al snel achter de minister: 'Onze sector kampt met een hardnekkig imago: ze kan niet laten zien wat ze precies doet. En transparantie vraagt om een ander bekostigingssysteem.'

Betere balans

Het publiek kreeg gelegenheid om de hoogwaardigheidsbekleders vragen te stellen en suggesties te doen. 'Kunnen we geen ander systeem invoeren?', vroeg een vrijgevestigd therapeut. 'Schakel toch een extern onderzoeksbureau in. Want inzichtelijkheid prima, maar ik ben geen boekhouder.' En: 'Hoezo vrije markt? Zelfstandigen mogen geen prijsafspraken maken, terwijl de NMa zorgverzekeraars maar laat fuseren.'

Medische gegevens

Een collega: 'Meneer De Beer, hoe gerieflijk zou u zich voelen als medische gegevens van uw depressie terecht komen bij instanties die daar misbruik van kunnen maken?' Nog een hulpverlener: 'Veertig procent van mijn werkuren zit ik achter de computer, hoe kan dat nou bijdragen aan betere zorg?'

Klink en De Beer pareerden de bezwaren, soms werd er een enkele toezegging gedaan, zoals: 'We doen er alles aan om administratie en zorg beter in balans te brengen.' 'Maar hoe dan?' riep het publiek. 'Het kost tijd, suste De Beer.'

Vergissing

Volgens Kees Lemkes, bestuurder van ggz-instelling GGNet, erkennen ook steeds meer bestuurders het probleem. 'Ze zijn er alleen niet happig op dit in het openbaar te doen. Binnenskamers wordt er al naar oplossingen gezocht.'

Hans Bal, bestuurder van GGNet en oud-bestuurslid van GGZ-Nederland, laat zich na de manifestatie ontvallen: 'Ik was betrokken bij de invoering van de dbc's. We dachten dat het goed zou komen. Daar hebben we ons in vergist.' Toch wil hij niet terug naar de Awbz: 'Die wordt uitgekleeft.'

Jos Lamé, bestuurslid van ggz-instelling Riagg Rijnmond: 'Het idee van transparantie is een achterhaald managementconcept. Is de minister bereid de discussie aan te gaan met mensen die de zaken anders kunnen organiseren?'

Actievoeren

Ter afsluiting van de manifestatie roept Agnes Kant op tot actie. 'We moeten niet alleen praten, de minister moet het ook voelen. Ik pak de minister aan, maar u moet uw koepels aanpakken.' Het was een roerige dag, gelukkig zorgde de rockband van psychiater Jules

Tielens voor wat lichtvoetigheid. (JH)

Lees [hier](#) het onderzoeksrapport *De ggz ontwricht*

Klik [hier](#) voor een videoverslag van de manifestatie.

Lees [hier](#)